

Mahpuslar için El Kitabı Hazır

“Mahpus Hakları El Kitabı” özellikle adli mahpuslara haklarının ne olduğu, hak ihlaline karşı neler yapabilecekleri ve başvurabilecekleri yolları anlatıyor.

Beyza Kural

İstanbul - BİA Haber Merkezi

09 Nisan 2015, Perşembe 17:44

[👁](#) [✉](#) [📄](#) [f Beğen](#) [Paylaş](#) [65](#) [1](#)

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nden Başak Ekinci ve Mustafa Eren mahpuslara haklarını anlatmak, hak ihlallerine karşı nereye, nasıl başvuracakları konusunda bilgilendirmek amacıyla “Mahpus Hakları El Kitabı”nı kaleme aldı.

Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği ve Açık Toplum Vakfı'nın

Anahtar Sözcükler

destekleriyle hazırlanan kitap kuruma geliş, mahpus hakları, kanun yollarına başvurma ve hakların ihlal edildiğinde başvurulacak kurumları sade bir dille ayrıntılı şekilde anlatıyor.

Ekinci ve Eren, adli mahpusların tüm mahkumların yüzde 90'ını oluşturmasına karşın, Türkiye'de doğrudan hapishanelerle ilgilenen yalnızca 10 sivil toplum örgütü olduğunu ve bunların da büyük çoğunluğunun siyasi mahpuslarla ilgili çalışma yürüttüğünü anlattı.

Bu çalışmayla, özellikle adli mahpuslara bu konuda yardımcı bir el kitabı olmayı amaçlıyorlar.

Mustafa Eren: Mahpuslar hak öznesidir

Mustafa Eren, Dernek olarak adli mahpuslara ulaşma çabasında olduklarını ve 2002'den beri özel ihtiyacı olan mahpuslarla ilgili çalıştıklarını anlattı.

Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre adli mahpus sayısı 2013'te 134 bin 518

mahpus hakları

İlgili Haberler

Hapishanelere Biber Gazlı Özel "İç Güvenlik Paketi"

10 Şubat 2015

İç güvenlik paketinin Meclis'e gelmesi ertelenirken, cezaevlerine özel düzenlemeler getiren "iç güvenlik paketiyle" ...

Bugün En Çok Okunanlar

Ankara Katliamı Soruşturmasından Sızan 5 Ayrıntı

16 Ekim 2015

FİLİZ KERESTECİOĞLU ADLİ TIPTA İKİ GÜNÜNÜ YAZDI

Karanfilini de Al Git!

16 Ekim 2015

Vahdet Yazdı, Polis Anarşistleri Gözaltına Aldı

16 Ekim 2015

FERHAT TUNÇ YAZDI

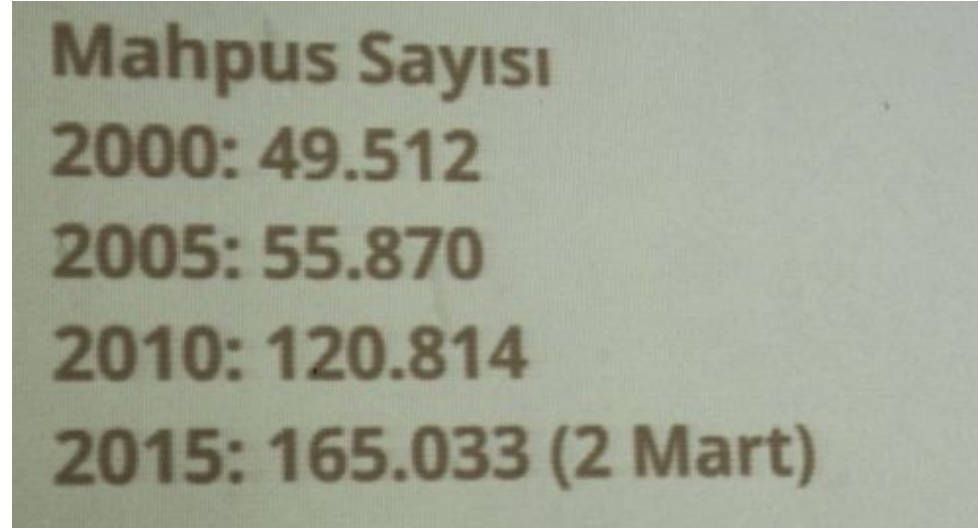
iken siyasi mahpus sayısı ise 7 bin 12.

Siyasi mahpusların hakları ile ilgili az çok bilgili olduğunu belirten Eren, adli mahpusların bu bilgiden büyük oranda yoksun olduğunu söyledi. Kitabı, bu ihtiyaçtan yola çıkarak hazırladıklarını anlattı.

Özellikle adli mahpuslara yönelik suçlu olarak kategorize edilmenin yarattığı sorunlara değinen Eren, mahpuslara hak öznese olarak baktıklarını ve kitabı da bu çerçevede hazırladıklarını anlattı.

Adli mahpuslarla ilgili çalışmaların artması gerektiğine işaret etti.

"Mahpus sayısı yüzde 200 arttı"

Eren, dünyada mahpus sayılarını azaltıp, hapishaneleri kapatma ve alternatif yöntemler uygulama eğilimi varken Türkiye'de bunun tam tersi gidişat olduğunu anlattı.

"Türkiye'de mahpus sayısı 2000'den bu yana yüzde 200 arttı. 2000'de 49 bin 512 olan mahpus sayısı 2 Mart 2015 itibariyle 165 bin 33.

"2014 yılında bilgi edinme başvurusu ile hapishanelere ilişkin projelerini sordüğümüz Adalet Bakanlığı 2017'ye dek 199 yeni hapishane açılacağını

Ölüm Adın Kalleş Olsun

10 Ekim 2015

GÜNCELLENİYOR

Ankara'da Hayatını Kaybedenlerin Hikayeleri

12 Ekim 2015

ve 125 bin ek kapasite yaratılacağını söyledi.

Gündemde olan **Ceza İnfaz Kurumları Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı**'na dikkat çeken Eren, bu tasarının yasalaşmasıyla hak ihlallerinin artacağına işaret etti.

Ekinci: Hak ihlali olduğunun farkında olmak

Yıllar	Adli	Siyasi	Organize
1984	70.308	2.756	
1990	42.219	3.387	
1995	37.429	8.662	
2000	40.097	8.667	748
2005	50.882	3.630	1.358
2010	110.116	6.217	2.559
2013	134.518	7.012	1.978

Başak Ekinci, Türkiye'de Mahpus Hakları El Kitabına benzer çalışmaların Adalet Bakanlığı ya da infaz kurumları tarafından yapıldığını ancak bunların oldukça yetersiz olduğunu söyledi.

“Kitabı hazırlarken adli mahpusları gözönünde bulundurduk. Siyasi mahpuslar hakları konusunda daha farkında oluyorlar. Ancak adli mahpuslar karşılaştıkları hak ihlallerinin farkında varmakta ve buna karşı şikayet yoluna başvurmakta çok yetersizler.

“Mahpusların hakları vardır demek yeterli değil. Haklarını bilip, ihlalle karşılaştıklarında ne yapabileceklerini bilmediklerinde haklarının olduğunu

söyleyemeyiz.

“Derneğimize gelen mektuplarda karşılaştıkları ihlalleri hapisanede olmanın bir parçası olarak görerek şikayet ediyorlar. ‘Suç işledim ama bu kadarı da ağır’ diyorlar. Ancak şikayet ettikleri bir çok noktanın kanunen hak ihlali olduğunun farkında olamayabiliyorlar.”

“Kitap hapisanelere girebilecek mi?”

Kitabın, hapisanelerin kütüphanelerine 10’ar örnek olarak gönderilmeyi, bunun dışında dernek ile iletişimde olan mahpuslar aracılığıyla da iletilmesini amaçlıyorlar.

Ekinci, yasaların çok sık değişmesi ve kitapların mahpusların ulaşmasında sıkıntı yaşama endişeleri taşıdıklarını da anlattı.

“Kanunlardaki küçük değişiklikler büyük farklılıklar yaratabiliyor. Daha iyiye giden bir değişiklik yapılsa bile sık değişiklik nedeniyle bu hakları öğrenmek zorlanıyor. Hızlı değişim devam ederse, kitabı güncellememiz gerekir.

“Kitapların hapisaneye girmesinde genel kural incelenerek sokulması. Kamu yararına çalışan dernek statüsündeki derneklerin yayınları bu incelemenin dışında ancak bizim derneğimiz bu statüde değil. Bu nedenle kitapların hapisanelere girmesinde sıkıntı yaşanıp yaşanmayacağı endişesi var.”

“Dileğim, mahpusların hak ihlalleri konusunda yargıya başvurmak zorunda kalmaması ancak böyle bir durumda karşı karşıya kaldıklarında da kitabı ellerine alıp, hak ihlali olduğunu tespit edip gerekli başvuruları yapabilmelerini ve hak ihlallerini bertaraf etmelerini diliyorum.” (BK)

* Mahpus Hakları El Kitabı, Başak Ekinci, Mustafa Eren, TCPS kitaplığı, Mart 2015, 152 sy.

Beyza Kural

Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü mezunu.
Kasım 2012'den beri bianet'te muhabir olarak çalışıyor.

bianet
BAĞIMSIZ İLETİŞİM AĞI

IPS
İLETİŞİM VAKFI

BİANET

BİAMAG

ENGLISH

KADIN-LGBTİ

ÇOCUK

İLETİŞİM
ve KÜNYE

BİA
KİTAPLIĞI

Bu web sitesi IPS İletişim Vakfınca İsveç Uluslararası Kalkınma Ajansı (SIDA) desteğiyle yürütülen, "Haklar İçin Habercilik, Haberciler İçin Özgürlük" -kısa adıyla BİA3 -projesi kapsamında yayınlanmaktadır. Bu web sitesinin içeriği yalnızca IPS İletişim Vakfı'nın sorumluluğundadır ve hiçbir biçimde SIDA'nın tutumunu yansıtmamaktadır.